

XXX TAVALINE PÜHAPÄEV B AASTAL

(Esimene lugemine Jr 31:7-9)

Lugemine prohvet Jeremia raamatust:

Nii ütleb Issand: rõkake rõõmust Jaakobi üle ja hõisake esimese üle rahvaste hulgast. Kuulutage, laulge kiitust ja ütelge: “Issand on päästnud oma rahva, päästnud need, kes on Iisraelist järele jäänud. Vaata, ma toon nad tagasi Põhjamaalt, kogun nad kokku maailma viimastest äärtest. Nende seas on jalutuid ja pimedaid, käima peal olijaid ja sünnitajaid. Suure hulgana tulevad nad siia tagasi. Nad tulevad nuttes, aga mina toon nad tagasi ja lohutan neid. Ma viin nad veeojade äärde tasast teed mööda, kus nad ei komista. Sest mina olen Iisraeli isa ja Efraim on mu esmasündinu.”

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 126:1-2b.2c-3.4-5.6. R:3)

R: Issand on meile suuri asju teinud.

Kui Issand tõi tagasi Siioni vangid,
siis olime kõik otsekui unenägijad.

Siis oli meie suu täis naeru
ja meie keelel oli hõiskamist.

R:

Siis öeldi rahvaste seas:

Issand on neile suuri asju teinud.

Tõesti, Issand on meile suuri asju teinud,
sellepärast olime rõõmsad.

R:

Issand, lase tagasi pöörduda meie vangidel nagu veeojadel lõunamaal.

Kes silmaveega külvavad, lõikavad hõiskamisega.

Kes minnes kõnnib nuttes, kui ta külviseemet kannab,
see tuleb ja hõiskab, kandes viljavihke.

R:

(Teine lugemine He 5:1-6)

Lugemine kirjast heebrealastele:

Iga ülempreester võetakse inimeste hulgast ja seatakse inimeste heaks teenima Jumala ees – tooma ande ja ohvreid Jumalale inimeste pattude eest. Tema suudab tuua mõistmatuid ja eksijaid tõe tundmisele, sest temal on osa nõtruses. Selle nõtruse pärast peab ta, nii nagu rahvagi eest, tooma ohvri omaenda pattude hüvituseks. Ja keegi ei saa võtta endale ise seda au, vaid Jumala kutsumise peale, nagu Aaroniga sündis. Nõnda ei võtnud ka Kristus endale au saada ülempreestriks, vaid see au anti talle Jumalast, kes talle ütles: “Sina oled mu Poeg, täna ma sünnitasin Sinu.” Ka teises kohas ütleb ta: “Sina oled preester igavesti, Melkisedeki seisuse järgi.”
See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi 2Tm 1:10b)

Halleluuja. Meie Issand Jeesus Kristus on võtnud surmalt võimuse – toonud meid eluvalguse juurde evangeeliumi läbi. Halleluuja.

(Evangeelium Mk 10:46-52)

Lugemine püha Markuse evangeeliumist:

Sel ajal, kui Jeesus oma jüngrite ja suure rahvahulga saatel Jeerikost välja tuli, istus tee ääres pime kerjus Bartimeus, Timeuse poeg. Aga kui ta kuulis, et Jeesus Naatsaretist on seal, hakkas ta valjusti hüüdma: “Jeesus, Taaveti Poeg, halasta minu peale!” Paljud sõitlesid teda, et ta vaikiks, aga tema hüüdis veel valjemini: “Jeesus, Taaveti Poeg, halasta minu peale!”
Siis jäi Jeesus seisma ning ütles: “Kutsuge ta siia!” Ja nad kutsusid pimedat ja ütlesid talle: “Ole julge, tõuse üles, tema kutsub sind!” Ja ta heitis oma kuu seljast, tõusis püsti ning tuli Jeesuse juurde. Jeesus küsis temalt: “Mida sa tahad, et ma sulle teeksin?” Pime vastas: “Rabuuni, tee nii, et ma jälle näeksin.” Ja Jeesus ütles talle: “Mine, sinu usk on sind aidanud.” Ning samas sai pime jälle nägijaks ja käis teed Jeesuse järel.
See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad: “Nõnda kuulutab Bileam, Beori poeg, nõnda kõneleb avatud silmaga mees, nõnda kuulutab Jumala kõnede kuulaja, kes näeb Kõigeväelise nägemusi, mahalangenuna avatud silmil.” Niimoodi kõlab kirjakoht 4. Moosese raamatu 24. peatükist viimase eestikeelse tõlke järgi. Kui me aga vaatame teisi tõlkeid, kohtame oma üllatuseks ka hoopis

vastupidiseid tõlgendusi, näiteks: “Nõnda kuulutab Bileam, Beori poeg, kelle silm on suletud, kes näeb kõigevägevama nägusid – mees, kelle silmilt on võetud loor.”

Kuidas seda nüüd võtta? Kas Bileami, Beori poja silm oli suletud või avatud?

Pole ilmselt eriti harvaesinev, et palvetades või sügavalt järele mõeldes suleb inimene silmad. Selleks, et rebida end lahti välise maailma kaduvast ilust ja näha kaugemale sissepoole, on see loomulik reaktsioon. Jumala ilmutust näeb inimene pigem suletud silmadega, mis on avatud sissepoole. Nii on mõlemad tõlked täiesti risti vastupidised, kuid iseenest samavõrra õiged! See paradoks näitab selgesti, kui raske on vahel väljenduda lühidalt ja samal ajal ühemõtteliselt, kui võimatu on tõlkida sõnu neid tõlgendamata.

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, teadlased on üldiselt seisukohal, et umbes 80% kogu informatsioonist võtab inimene vastu nägemismeele kaudu. Nägemine teostub nii silma eri osade, närvide kui ka aju vastavate piirkondade koostööl. On teada, et valgus koosneb tegelikult kõigist vikerkaarevärvidest, kuid inimese nägemissüsteem oskab tunnetada spektrivärvide neeldumist materjalis. Näiteks kui roos on punane, siis tähendab see, et roosiõie pind on neelanud kõik teised värvitoonid peale punase, ja roosi lehed kõik värvid peale roheline. Silmapimeda inimese jaoks on aga aga kogu maailm ühtlaselt must...

Pimedana sündinu mõistab, et ta on teistsugune kui inimesed tema ümber, kuid nägemist ette kujutada on tal raske. Samas on tema organism õppinud sündimisest saadik silmavalguse puudumist teiste meelte kaudu kompenseerima. Tihti suudavad sündinud pimedad tajuda ruumi heli peegeldumise kaudu ümbritsevatelt pindadelt.

Eriti valusalt aga tunnetab silmapimedust see inimene, kes on kord olnud nägija ja tunneb maailma, mida ta nüüd enam ei näe. Mõnevõrra on tema eelis sündinud pimedana ees küll selles, et ta oskab nii mõneski seigas paremini orienteeruda – kuid seda teravamalt saab ta aru, millest on nägemise kaotuse tõttu ilma jäänud.

Mida muud olekski siis Jeesus pidanud ootama pimedaksjäänud inimeselt, kes kuulis, et suur prohvet ja imetegija viibib sealsamas tema lähedal ja palus viimasele lootusele toetudes härdasti oma silmavalguse pärast. Kuid Jeesus küsis: “Mida sa tahad, et ma sulle teeksin?” – nagu arvestanuks ta võimalusega, et pime palub tema käest midagi muud kui silmanägemist.

Võibolla leiaksime siin paralleeli Jeesuse teisest imest, kui tema juurde toodi halvatu, kelle poole pöördus ta hoopis teistsuguse, isikliku laadi sõnumiga, nimelt: sinu patud on sulle andeks antud. Halvatu terveks tegemine ei sündinud tol korral ju haige enda soovil, vaid ümberseisvate inimeste pärast, et neile rõhutada: head teha tohib ka hingamispäeval. (Mt 9:1-8)

Armsad õed ja vennad, Jumalat võib tunnetada nii lahtiste kui kinniste silmadega, kuidas keegi meist oskab näha. Nii mõnegi inimese kõige väärtuslikum osa elutööst varjab end palves kinniste silmade taha; teiste jaoks on silmavalgus hädavalik, et saada oma eluga iseseisvalt hakkama ja aidata ka teisi. Kuid pimedale esitatud küsimus: “Mida sa tahad, et ma sulle teeksin” tuletab meile kõigile meelde, et maiste väärtuste ja tervise kõrval on olemas midagi kõrgemat, midagi ülevamat kui rikkus ja inimeste austus. Midagi, mis saab nähtavaks inimese südame ja mõistuse koostöös, kui ta mõtleb oma tegude võimalikele tagajärgedele juba ette ja samas lepib oma Jumalast saadetud saatusega – lepib saatusega ka siis, kui tema ette on seatud rasked valikud. Aamen.